

แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี*

The Environmental Management Approach in Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization.

กรุงไท นพรัตน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามแนวทางการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และเพื่อหาแนวทางแก้ไขโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดการ โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดย 1) การศึกษาข้อมูลเชิงเอกสาร และ 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีมีแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามกระบวนการนโยบายสาธารณะในการตระหนักในปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากความต่อเนื่องทางการเมืองของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงเป็นระยะเวลาสองสมัยติดต่อกัน ซึ่งได้นำปัญหาสิ่งแวดล้อมมากำหนดเป็นนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีเป็นแผนยุทธศาสตร์ และกำหนดเป็นโครงการการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เช่น โครงการชลประทานระบบท่อ เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ พื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานีที่มีขนาดใหญ่ ก่อให้เกิดความหลากหลายของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มีผลทำให้ประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีต่างมีความต้องการโครงการที่แตกต่างกันในการตอบสนองความต้องการแท้จริงในพื้นที่ นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานียังมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดทำโครงการ เช่น โครงการชลประทานระบบท่อ ที่มีประชาชนในหลายพื้นที่ได้ร้องขอให้อบจ.อุบลราชธานี นำโครงการลงไปทำอีกจำนวนมาก แต่ อบจ.อุบลราชธานี ไม่สามารถทำได้ครบทุกพื้นที่ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ ต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดให้มากขึ้น และ อบจ.อุบลราชธานี ต้องเพิ่มงบประมาณด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงต้องจัดทำโครงการสิ่งแวดล้อมด้านอื่นๆ เพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดอุบลราชธานี

คำสำคัญ : สิ่งแวดล้อม, องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

* บทความนี้มีวัตถุประสงค์ในการเขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการ สิ่งแวดล้อมรวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามแนวทางการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อหาแนวทางแก้ไขโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

** อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, Email: krungthai1108@gmail.com

Abstract

The purposes of this research are to study the environmental management of Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization, and to study the problem and obstacles in the implementation of the environmental management approach for finding the solutions using the principles of good governance in management. This study used the qualitative research by two methods of data collection; 1) the documentary reviews, and 2) the in-depth interviews.

The results show that Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization has been applied the approach for environmental management was the process of public policy in the awareness of environmental issues due to the political ongoing of the chief executive organization who have been direct elected for two consecutive terms. Moreover he has led the environmental problems to the policy making of Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization in the strategic plan, and the project was solved the drought problem, such as the piping irrigation project, etc..

The problems and obstacles in the implementation of Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization on environmental and the large area of Ubon Ratchathani province, cause a variety of environmental issues. It resulted in people needs for different requirements; projects to response the real needs in the area. In addition, Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization has not enough budget for the projects, such as the piping irrigation project. Many people in the area have requested Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization to do many projects, but the organization can not do them all the areas.

The problem solutions are increasing the more participation of people in Ubon Ratchathani province. And Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization must increase the budget for environmental management, including must add the new titles and other environmental projects to solve the problems.

Keywords : The environmental, Ubon Ratchathani Provincial Administrative Organization

บทนำ

ปัจจุบันนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจ รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของชีวิตของประชาชน สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมสมัยใหม่ รูปแบบของชีวิตสังคมเมืองได้ขยายตัวไปในทุกภูมิภาค ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการรวมกลุ่มของประชาชนที่เป็นมาแต่เดิม สภาพแวดล้อมก็เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก อันส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ที่เป็นภาคเกษตรกรรมต้องพึ่งพาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน มีแม่น้ำโขงเป็นสายหลักในการใช้ประโยชน์ทางเกษตรกรรมและได้มีความสำคัญในการ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เมื่อถึงฤดูร้อนปริมาณน้ำมีจำนวนน้อยก็ส่งผลกระทบต่อการเกษตร ถึงฤดูฝนก็เกิดภาวะน้ำท่วมในจังหวัด ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

ตามแผนการกระจายอำนาจโดยภาครัฐสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 นั้นได้มีการถ่ายโอนภารกิจในด้านสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการศึกษาถึงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมจึงต้องศึกษากระบวนการของนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักเพราะการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขับเคลื่อนด้วยนโยบายและแผนในการพัฒนาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีถือเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะและดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมภาพรวมภายในจังหวัด จึงเป็นองค์กรที่มีความสำคัญและมีบทบาทที่จะให้บริการสาธารณะที่ดีแก่ประชาชน การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งหวังที่จะหาแนวทางการดำเนินนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีว่ามีแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

- 1) ศึกษากระบวนการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
- 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามแนวนโยบายในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
- 3) ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตและประชากรสำหรับการศึกษาไว้ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในภารกิจด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย 2 วิธีการหลัก คือ การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในที่นี้จะใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นวิธีการหลัก โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปหาข้อมูลในพื้นที่ (Field Research) ทั้งในส่วนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสัมภาษณ์จากผู้ที่สามารถให้ข้อมูลหลัก (Key-Informants Interview)
- 2) การศึกษาเอกสาร มุ่งรวบรวมข้อมูลในประเด็นนอกเหนือจากการสัมภาษณ์ รวมทั้งจะใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วย ข้อมูลเอกสารชั้นต้น (Primary data) เช่น พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด, หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง, การแถลงนโยบาย, แผน 3 ปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น และ ข้อมูลชั้นรอง (Secondary data) เช่น ตำราวิชาการ บทความ เป็นต้น

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานีมีเนื้อที่ประมาณ 16 ล้านไร่ มีการแบ่งการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ มีเทศบาลทั้งหมด 39 แห่ง มีองค์การบริหารส่วนตำบล 199 แห่ง จากสถิติของกรมการปกครอง พ.ศ. 2554 มีประชากรประมาณ 1.8 ล้านคน สภาพทางเศรษฐกิจประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่เพาะปลูกกว่า 9 ล้านไร่ มีการทำนาข้าวและเพาะปลูกพืชไร่ชนิดต่างๆ มีการเลี้ยงปศุสัตว์ ทำประมง มีการค้าขายชายแดน

โครงสร้างทางการเมืองขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีถือว่ามีความเข้มแข็งทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง มีผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงตรงถึง 2 สมัยติดต่อกัน และเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีที่มีแนวนโยบายในการบริหารงานที่มีจัดแบ่งพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

“นายก อบจ. พรชัย คุ้มสุรัตน์ เป็นนายก อบจ. สมัยที่สาม และเป็นนายก อบจ. โดยตรงคนแรก ของ อบจ. อุบลราชธานี ซึ่งเดิมนายก อบจ. จะมาจากการลงคะแนนเลือกของสมาชิกสภา อบจ. โครงสร้างการบริหารงานของ อบจ. ยังคงรูปแบบเหมือนเดิม เพียงแค่เปลี่ยนวิธีการสรรหานายก อบจ. และสมาชิกสภา อบจ. ที่มาจากการกำหนดสัดส่วนของประชากรในแต่ละอำเภอ ปัจจุบันส่วนงานใน อบจ. จะมี 13 ส่วนราชการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดหมายรองรับ ” (ยุทธพล พันธุ์เพ็ง, 2556: สัมภาษณ์)

โดยมีแนวนโยบายหลัก คือ นโยบายแก้แล้ง แก้เจ็บ แก้น้ำ อีกทั้งได้แบ่งพื้นที่ในการดูแลการบริหารงานด้านต่างๆเป็น 4 โซน ให้รองนายกอบจ. รับผิดชอบในแต่ละโซน รวมทั้งนายกอบจ.ด้วย อันเนื่องมาจากสภาพพื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานีที่มีขนาดใหญ่ และประสบกับสภาพปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งน้ำท่วมและภัยแล้งซ้ำซาก

“พื้นที่ส่วนใหญ่ประสบปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งซ้ำซาก ทั้งที่จังหวัดมีแม่น้ำหลายสายไหลมาบรรจบกัน เช่น แม่น้ำมูล แม่น้ำโขง แม่น้ำชี แม่น้ำลำโดมใหญ่ แม่น้ำลำโดมน้อย และยังมีลำน้ำสาขาอาทิ ลำเซบก ลำเซบาย กระจ่ายอยู่ครอบคลุมทั้งจังหวัด แต่ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมยังขาดโอกาสทำการเกษตรอย่างต่อเนื่อง ในฤดูฝนน้ำจะท่วมบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ทำให้ประชาชนไม่สามารถทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลได้ ในฤดูแล้งกลับขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูกทั้งที่แหล่งน้ำยังมีปริมาณที่เพียงพอ เพราะไม่มีระบบที่จะนำน้ำจากแหล่งน้ำขึ้นมาใช้ ” (ปรีชา หงส์ทอง, 255: สัมภาษณ์)

ตารางที่ 1 งบประมาณรายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2556

รายรับ			
หมวดรายรับ	2553	2554	2555
ก.รายได้จัดเก็บเอง	555,032,943	596,736,993	687,344,598
ข.รายได้ที่รัฐบาลเก็บแล้วจัดสรรให้อบจ.	490,787,385	626,349,665	709,431,719
รวม	1,103,647,703	1,135,716,953	1,582,565,024

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่ารายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีรายรับเป็นเงินจำนวน 1,000,000 ล้านบาทโดยประมาณทุกปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่มาก แต่หากพิจารณาในรายละเอียดของรายรับจะพบได้ว่าเป็นงบที่มาจากหมวด ข. ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นเกือบ 50 เปอร์เซ็นต์ของรายรับจริงทั้งหมด จึงส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ไม่ได้มีงบประมาณในการบริหารเพื่อการพัฒนาภายในจังหวัดอุบลราชธานีอย่างเหมาะสม

“จากกรอบงบประมาณรายรับประจำปีนี้ ถือว่ายังไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ เพราะว่าในงบประมาณ ได้รวมค่าใช้จ่ายประจำด้วย ไม่ใช่แค่แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจุบันมีโรงเรียนหลายโรงที่ถ่ายโอนมาสู่ความรับผิดชอบของ อบจ.อุบลราชธานี และก็ได้จัดในส่วนการศึกษาให้เต็มที่ นอกจากเรื่องบุคลากรทางการศึกษาแล้ว ยังมีภารกิจงานด้านสาธารณสุข ซึ่งทางโรงพยาบาลค่ายสรรพสิทธิประสงค์ได้ทำการขยายพื้นที่ และได้มีการของบประมาณที่ อบจ.อุบลราชธานี ด้วย ซึ่งทาง อบจ.อุบลราชธานีก็พร้อมจะช่วยเหลือ ในส่วนของงบประมาณเมื่อหักค่าใช้จ่ายข้างต้น จะเหลืองบประมาณพัฒนาจำนวนน้อย ส่วนหนึ่งยังต้องอาศัยงบประมาณจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจผสมผสานกับภาคฝ่ายการเมืองด้วย ”(นายตา โภคกุลกานนท์, 2556: สัมภาษณ์)

“การบริหารงานและการใช้งบประมาณประจำปีจะต้องตราเป็นพระราชบัญญัติก่อน และชี้แจงในคำแถลงงบประมาณประจำปี งบประมาณของ อบจ.อุบลราชธานี เพิ่มขึ้นทุกปี และเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในช่วงสามปีที่ผ่านมา คือ ปี 2554 งบประมาณ อบจ. ประมาณ 500 ล้านบาท ปี 2555 งบประมาณจำนวน 1,000 ล้านบาท และปี 2556 งบประมาณจำนวน 1,170 ล้านบาท โดยเป็นการตั้งตามข้อกฎหมาย แต่ไม่ใช่ว่ารายได้ที่แท้จริง การตั้งงบประมาณในปัจจุบันจะพิจารณาจากภารกิจการถ่ายโอน เช่น การถ่ายโอนโรงเรียนในพื้นที่ ซึ่ง อบจ. อุบลราชธานีมีโรงเรียนที่ได้รับการถ่ายโอนในปัจจุบันอยู่ 12 โรง ระเบียบในการจัดทำงบประมาณให้เอาเงินเดือนค่าจ้างค่าตอบแทนบุคลากรในสายการศึกษาให้มาตราเป็นข้อบัญญัติ จึงทำให้งบประมาณในเงินเดือนค่าจ้างค่าตอบแทนของครูเพิ่มขึ้นกับเท่ากับงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในการพัฒนาจังหวัด เช่น งบประมาณพัฒนาจังหวัดของ อบจ. ประมาณ 670 ล้านบาท เงินเดือนค่าจ้างค่าตอบแทนบุคลากรทางการศึกษา 500 ล้านบาท ” (ยุทธพล พันธุ์เพ็ง, 2556: สัมภาษณ์)

ในปีงบประมาณ ที่ พ.ศ. 2555 อบจ.อุบลราชธานี ได้จัดงบประมาณให้กับโครงการเอาชนะความแห้งแล้งด้วยชลประทานระบบท่อ เป็นจำนวนเงิน 74,980,100 บาท (เอกสารสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผลโครงการตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีประจำปี 2555) เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตรโดยการติดตั้งชลประทานระบบท่อให้กับกลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดอุบลราชธานีทุกพื้นที่ทั้งจังหวัด ซึ่งเป็นงบประมาณจำนวนน้อยที่จะสามารถจัดทำโครงการนี้ได้ทั่วทั้งจังหวัดอุบลราชธานี

2. แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

มีกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 สาเหตุของปัญหา

ฝ่ายบริหารได้มีการมองถึงจุดเริ่มต้นที่ทำให้เกิดแนวความคิดที่จะทำโครงการด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นมาในเขตพื้นที่ อบจ.อุบลราชธานี และเกิดความคิดที่ตระหนักร่วมกันว่า ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้มีสภาพขยายวงกว้างและเพิ่มขึ้น หากทั้งปัญหาเหล่านี้ไว้จะทำให้สภาพแวดล้อมเกิดปัญหาต่อไปในอนาคต และส่งผลถึงสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

“ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ผู้บริหาร อบจ. ได้ให้ความสำคัญมาตลอด โดยเฉพาะปัญหาเรื่องขยะ ทาง อบจ.อุบลราชธานี พังจัดสร้างบ่อกำจัดขยะ เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานีมีปัญหาเรื่องขยะมาตลอด ซึ่ง อบจ.อุบลราชธานี ได้มีการวางแผนในการจัดทำบ่อกำจัดขยะรวม โดยได้มีการจัดทำประชาคม และจะจัดสร้างบริเวณบ้านทุ่งให้ ตำบลหนองเล่า อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี...

ปัญหาล้างแวล้อม พบทั้งเรื่องการจราจรที่ติดขัด ปริมาณรถยนต์ที่เพิ่มมากขึ้น เรื่องปริมาณป่าไม้ที่ลดลง และเรื่องน้ำ ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะจังหวัดอุบลราชธานี” (อรุณ จินตะเวช, 2556: สัมภาษณ์)

“แนวนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของ อบจ. อุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปี พ.ศ. 2540 อบจ. อุบลราชธานีได้มีการศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมในปี 2551 – 2553 ที่ให้บริษัทเอกชนเข้ามาศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อม” (นิตยา โภคกุลกานนท์, 2556: สัมภาษณ์)

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการตัดสินใจกำหนดนโยบาย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีการแบ่งงานกันทำระหว่างนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการแบ่งพื้นที่ทั้งจังหวัดเป็น 4 โซน และมีกระบวนการในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละโซน เพื่อนำมากำหนดเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในแต่ละโซน

“อบจ. อุบลราชธานี จะมีการแบ่งงานกันทำระหว่างนายก อบจ. และรองนายก อบจ. ทั้ง 3 คน โดยทีมผู้บริหารจะลงพื้นที่ในช่วงเช้า ส่วนช่วงบ่ายจะมาทำงานด้านการเซ็นเอกสาร การดำเนินงานจะแบ่งงานออกเป็น 4 โซน เพื่อที่จะได้ดูแลประชาชนอย่างทั่วถึง โดยโซนกลางจะเป็นความรับผิดชอบของ นายก อบจ. ซึ่ง อบจ.อุบลราชธานี มีรองนายก อบจ. จำนวน 3 คน แต่ละคนจะแบ่งความรับผิดชอบดูแลพื้นที่คนละ 7 อำเภอ การออกเยี่ยมเยียนประชาชนจะออกไปกับหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ไปดูประชาชน เพื่อพบปะพูดคุยกับประชาชนว่ามีความต้องการเรื่องอะไร มีปัญหาอะไรบ้าง ในการลงพื้นที่บางเขตผู้นำชุมชนท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะนำเสนอความต้องการ เช่น ความต้องการรถแบล็คโฮ ความต้องการสวนสาธารณะในชุมชน รองนายก อบจ. จะรับปัญหามาและพิจารณาแก้ไขต่อไป” (อรุณ จินตะเวช, 2556: สัมภาษณ์)

“การจัดทำงบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมของ อบจ. อุบลราชธานีในตอนนี้ได้จัดทำในกรอบภายใต้กฎหมาย ตอนนี้ทาง อบจ. ลงไปทำประเด็นแรกในระดับของท้องถิ่นจริงๆ คือให้ความช่วยเหลือ ถ้าคุณมีรายละเอียดมาให้ อบจ. ช่วยในส่วนต่างๆ อบจ. ก็จะลงไปสนับสนุน แต่ตอนนี้ในภาพรวม อบจ. ทำตามกฎระเบียบข้อปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยเป็นหลักทำตามนโยบายของรัฐบาล เช่น การลงทุนในการปลูกสร้างจิตสำนึกของเยาวชน การรณรงค์ในเรื่องการปลูกต้นไม้ช่วยลดภาวะโลกร้อน ในช่วงภาวะที่เกิดปัญหาน้ำท่วม อบจ. จะจัดทำฝ่ายชลอ่น้ำ 80 พรรษา 80 ฝ่าย ในช่วงภาวะภัยแล้ง ก็จัดทำโครงการชลประทานระบบท่อ...

การที่จะกำหนดประเด็นนโยบายต่างๆที่จะแก้ไขปัญหาของ อบจ.อุบลราชธานี เริ่มต้นจากผู้บริหาร อบจ. ได้รับการสะท้อนปัญหาจากภาคประชาชน ในกระบวนการที่สะท้อนขึ้นมา เช่น ทาง อบจ. จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ฝ่ายบริหาร อบจ. และฝ่ายสภา อบจ. ซึ่งจะมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สอบจ.) อยู่ทุกอำเภอ ในพื้นที่ของ อบจ. ที่จะได้รับปัญหาจะทำการเสนอผ่าน สอบจ. และจะถูกนำเข้าสู่อำเภอ อบจ.” (นิตยา โภคกุลกานนท์, 2556: สัมภาษณ์)

“ก่อนจะมีการพิจารณางบประมาณในแต่ละปี นายก อบจ. จะมีการสอบถามข้อมูลจากฝ่ายบริหารและฝ่ายการเมือง ว่าประชาชนมีความต้องการอะไร ต้องการโครงการอะไร การดำเนินงานของฝ่ายสภา อบจ. ภายใน อบจ. อุบลราชธานี จะดำเนินงานร่วมกับฝ่ายบริหารแบบพี่น้อง ไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ฝ่ายสมาชิกสภา อบจ. เมื่อมีปัญหาในพื้นที่จะนำมาแจ้งให้ฝ่ายบริหารทราบ เมื่อ นายก อบจ. รับทราบ จะมีการสั่งการให้แก้ไขปัญหาในพื้นที่ จัดสรรงบประมาณหรือทรัพยากรลงพื้นที่ทันที” (อรุณ จินตะเวช, 2556: สัมภาษณ์)

อบจ.อุบลราชธานี มีนโยบายในการพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบกักเก็บน้ำ ระบบการจ่ายน้ำ และระบบการบริหารจัดการน้ำในเขตจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน โดยได้ทำการกำหนดยุทธศาสตร์แก้ปัญหาภัยแล้ง, ปรับพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝนให้เป็นพื้นที่ที่สามารถเพาะปลูกพืชการเกษตรได้ในฤดูแล้ง, รวมถึงส่งเสริมให้พื้นที่ใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติและอยู่นอกเขตชลประทานหรือเขตที่ชลประทานไปไม่ถึง ให้สามารถมีน้ำสำหรับเพาะปลูก ทั้งในห้วงฝนทิ้งช่วงและการปลูกพืชนอกฤดูได้ โดยจัดส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรได้ตามต้องการและส่งเสริมพื้นที่ที่เหมาะสมใกล้แหล่งน้ำให้สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในการเกษตรได้นอกเหนือจากฤดูกาลเพาะปลูกปกติ ด้วยโครงการเอาชนะความแห้งแล้งด้วยชลประทานระบบท่อ

“อบจ.อุบลราชธานีจึงให้ความสำคัญ โดยสนับสนุนงบประมาณให้เข้ากับนโยบายแก้แล้ง แก้เจ็บ แก้จน ของ อบจ.อุบลราชธานี โดยเฉพาะปัญหาน้ำแล้ง ”(อรนุช จินตะเวช, 2556: สัมภาษณ์)

อบจ.อุบลราชธานี จึงจัดทำโครงการเอาชนะความแห้งแล้งด้วยชลประทานระบบท่อด้วยตัวเอง ไม่ต้องรอนงบประมาณจากส่วนกลาง โดยคำนึงถึงการแก้ปัญหาให้เกษตรกรอย่างยั่งยืน โดยการเน้นแนวคิดไปที่การบริหารจัดการน้ำเป็นหลัก ถ้าพัฒนาแหล่งน้ำและควบคุมการบริหารจัดการน้ำได้ น้ำจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างมหาศาลออกไป ทำให้เกิดความคิดว่าควรรวมน้ำก่อนแล้วค่อยกระจายน้ำ อย่างไรก็ตามจะรวมน้ำที่มีหรือชะลอน้ำที่มีไว้ใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด จากนั้นทำอย่างไรจะกระจายน้ำที่มีอยู่ไปสู่แปลงพืชผลเกษตรทั้งหลาย ไม่ต้องรอให้ฝนตกเพียงอย่างเดียวค่อยทำการเกษตรได้ วิธีทำมีโจทย์อยู่ 2 อย่างคือ รวมน้ำกับกระจายน้ำ ด้วยการหาแหล่งน้ำเพิ่มจากที่มีอยู่ เป็นการสร้างแหล่งน้ำให้เยอะขึ้น พื้นที่ไหนเหมาะสมจะรวมน้ำ และกระจายน้ำไปตามสภาพพื้นที่ ส่วนที่สูงก็ชะลอน้ำด้วยการทำฝายต้นน้ำ ที่ลุ่มก็ขุดคลองไส้ไก่ สิ่งเหล่านี้ต้องบูรณาการร่วมกัน เกษตรกรผู้ใช้น้ำและท้องถิ่นจะต้องร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด (เอกสารโครงการชลประทานระบบท่อ)

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินนโยบายของโครงการชลประทานระบบท่อ

ในระยะแรก อบจ.อุบลราชธานี ได้ดำเนินการช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ทำนาในฤดูแล้ง ตามอำนาจหน้าที่ โดยเน้นพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ โดยใช้เครื่องสูบน้ำขนาด 8 นิ้ว ที่ได้รับโอนจากกรมชลประทานจำนวน 20 เครื่อง และเครื่องสูบน้ำขนาด 3 นิ้ว, 6 นิ้ว ที่จัดหาเอง รวมทั้งสิ้น 50 เครื่อง สูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเข้าพื้นที่การเกษตรโดยวิธีส่งผ่านคลองดินที่สมาชิกเกษตรกรร่วมแรง ร่วมใจกันจัดทำขึ้นเพื่อให้ น้ำไหลส่งไปตามพื้นที่การเกษตร โดยอาศัยความลาดเอียงของพื้นที่ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นคือการกระจายน้ำไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึงและได้พื้นที่ ที่จำกัด ประชาชนได้รับผลประโยชน์น้อยรายและไม่ทั่วถึงทั้งจังหวัด (เอกสารโครงการชลประทานระบบท่อ)

กิจกรรมต่อไปคือการกระจายน้ำเข้าสู่ระบบชลประทานของเกษตรกร โดยมีชาวบ้านเป็นผู้บริหารจัดการน้ำกันเองตามลักษณะภูมิประเทศและปัญหาในแต่ละพื้นที่ ส่วนองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี คอยเป็นที่ปรึกษา การกระจายน้ำมีทั้งแบบส่งต่อเป็นระบบท่อชลประทาน และการทำเป็นคลองส่งน้ำแบบไส้ไก่ คาดว่าภายในระยะเวลา 5 ปี จะสามารถวางโครงข่ายเชื่อมต่อพื้นที่เข้าหากันได้ ก็จะสามารถบริหารจัดการน้ำได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วทั้งจังหวัดจะช่วยการแก้ปัญหาภัยแล้งที่เกิดซ้ำซากได้และเกษตรกรจะมีน้ำใช้ทำการเกษตรกรรมได้ตลอดทั้งปี (เอกสารโครงการชลประทานระบบท่อ)

อบจ.อุบลราชธานี ได้ดำเนินงานตามโครงการเอาชนะความแห้งแล้งด้วยชลประทานระบบท่อ โดยได้ศึกษาถึงระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงภารกิจและอำนาจหน้าที่ของ อบจ.อุบลราชธานี พบว่า มีระเบียบและข้อกำหนดคือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ดังนี้(เอกสารโครงการชลประทานระบบท่อ)

ข้อ ๒๒ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

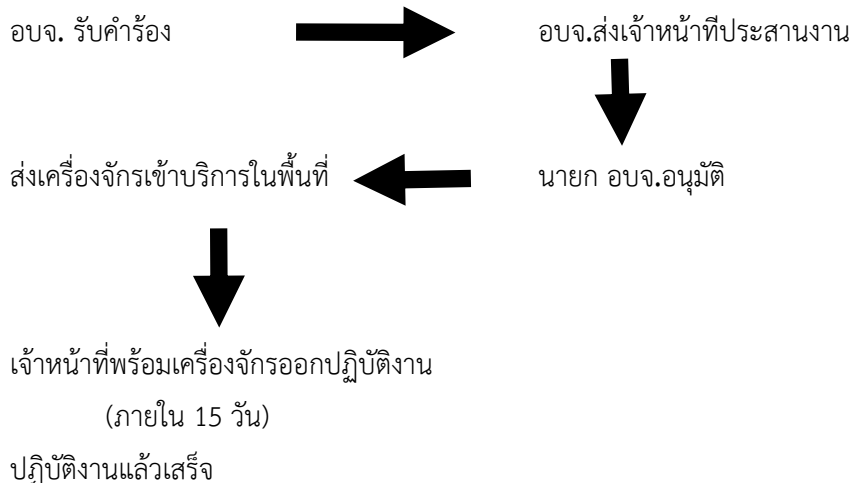
ข้อ ๒๕ สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๒๖ ให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

และ อบจ.อุบลราชธานี ได้ออกระเบียบองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ว่าด้วยข้อบังคับการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยชลประทานระบบท่อ เพื่อให้การดำเนินการของ อบจ.อุบลราชธานี ในการบริหารจัดการน้ำ อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าสำหรับเกษตรกรในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการของการจัดบริการสาธารณะของ อบจ.อุบลราชธานี ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริการประชาชน โดยมีขั้นตอนในการสนับสนุนดังนี้

แผนภาพที่ 1 : ขั้นตอนการขอรับการสนับสนุนเครื่องจักรกล ของกองพัฒนาชนบท

ขั้นตอนการขอรับบริการ

จากแผนภาพที่ 1 ทำให้ทราบถึงกระบวนการขอรับการสนับสนุนโครงการเอาชนะความแห้งแล้งด้วยชลประทานระบบท่อ (เอกสารโครงการชลประทานระบบท่อ) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ให้เกษตรกรผู้มีความเดือดร้อนและต้องการ รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรโดยต้องเป็นผู้ที่มีผืนนาติดต่อกัน และต้องมีคณะกรรมการและสมาชิกดำเนินการในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยชลประทานระบบท่ออย่างชัดเจน และต้องกำหนดระเบียบ ข้อบังคับประจำกลุ่มที่ชัดเจน สามารถใช้ข้อบังคับโดยมติของสมาชิกกลุ่ม โดยยึดถือระเบียบว่าด้วยการจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพด้วยชลประทานระบบท่อของ อบจ.อุบลราชธานี เป็นระเบียบหลัก

2. เมื่อเกษตรกรจัดตั้งกลุ่มแล้ว จะติดต่อประสานงานกับ อบจ.อุบลราชธานี เพื่อส่งคำร้องขอรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลจาก อบจ.อุบลราชธานี โดยกลุ่มเกษตรกรต้องมีการบันทึกรายงานการประชุม เพื่อยื่นเอกสารต่อ อบจ.อุบลราชธานี ในการบันทึกรายงานการประชุมสมาชิกกลุ่มจะต้องมีรายงานการประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มอย่างชัดเจน ประกอบด้วยประธานกลุ่ม รองประธาน เลขานุการ นายทะเบียน เหรัญญิก ผู้ควบคุมเครื่องสูบน้ำอย่างชัดเจน

3. เมื่อ อบจ.อุบลราชธานี ได้รับเอกสารคำร้องจากกลุ่มเกษตรกรแล้ว จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกประสานงานเพื่อสำรวจความเหมาะสมของพื้นที่ และแหล่งน้ำต้นทุน พร้อมทั้งแนะนำและชี้แนะถึงระเบียบข้อบังคับ หลักการปฏิบัติต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิกกลุ่ม เพื่อพิจารณาให้การสนับสนุนเครื่องจักรกลต่อไป

4. เมื่อพิจารณาแล้วพบว่ามีความเหมาะสมสามารถดำเนินการได้ และ อบจ.อุบลราชธานี ได้อนุมัติให้ยืมใช้เครื่องจักรกลแล้ว จะมีการประสานให้กลุ่มเกษตรกรเข้ามาดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงเพื่อจัดทำบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อยืมใช้เครื่องจักรกลจากกองการบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ก่อนให้กลุ่มเกษตรกรเข้ามารับเครื่องจักรกลที่ อบจ.อุบลราชธานี ในบางพื้นที่ที่มีความยากลำบากในการติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหนักเข้าดำเนินการอาจจะใช้ยานพาหนะและเจ้าหน้าที่ของ อบจ.อุบลราชธานี ในการขนย้ายเครื่องจักรกลช่วยได้อีกด้วย

5. เมื่อได้รับเครื่องจักรกลจาก อบจ.อุบลราชธานี เรียบร้อยแล้ว กลุ่มเกษตรกรต้องดำเนินการติดตั้งและวางระบบการเดินท่อ ให้เสร็จสมบูรณ์ภายใน 15 วัน โดยทาง อบจ.อุบลราชธานี จะทำการจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบและคอยให้คำแนะนำในการติดตั้งเครื่องสูบน้ำและการวางระบบท่อส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตร เพื่อให้ระบบสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากที่สุด

6. เมื่อระบบสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว เจ้าหน้าที่ของ อบจ.อุบลราชธานี จะเข้าตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนให้กลุ่มเกษตรกรดำเนินการฝักร่องเพื่อเป็นการรักษาวัสดุ อุปกรณ์ให้ใช้งานได้นานขึ้น

7. หลังจากดำเนินการตามโครงการเอาชนะความแห้งแล้งด้วยชลประทานระบบท่อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กลุ่มเกษตรกรสามารถใช้งานโครงการในการแก้ไขปัญหาแล้ว ทาง อบจ.อุบลราชธานี จะจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบการใช้งานโครงการเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบการบริหารจัดการกลุ่ม การบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบต่างๆ และให้คำแนะนำหากกลุ่มมีปัญหาในการใช้งานโครงการ และประเมินผลการดำเนินงานในรอบที่ผ่านมา เพื่อยืนยันให้กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำมีการบริหารจัดการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพและเป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง ได้รับประโยชน์โครงการอย่างแท้จริง

8. การกำหนดให้กลุ่มเกษตรกรยืมใช้ เครื่องจักรกล วัสดุ อุปกรณ์ ตามโครงการเอาชนะความแห้งแล้งด้วยชลประทานระบบท่อจาก อบจ.อุบลราชธานี ได้กำหนดการให้ยืมใช้ไว้ 2 ช่วงฤดูกาลของการผลิต กล่าวคือ ห้วงการยืมที่ 1 ตั้งแต่ เดือน ตุลาคม – มีนาคม ของปีถัดไป เป็นการยืมใช้สำหรับการปลูกพืชนอกฤดู

(นาปรัง พืชเศรษฐกิจอื่นๆ) เป็นการแก้ปัญหาภัยแล้ง และห้วงการยืมที่ 2 ตั้งแต่เดือน เมษายน-กันยายน เป็นการเตรียมการสำหรับเพาะปลูกในฤดูกาลปกติ (เพาะปลูกได้เร็วกว่าปกติ) และในภาวะฝนทิ้งช่วง โดยกลุ่มเกษตรกรจะต้องยื่นความจำนงค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการฯ ต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีได้เน้นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในด้านการบริหารจัดการภัยแล้งเป็นปัญหาสำคัญในการเข้าช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนภายในจังหวัด เนื่องจากมีการร้องขอเข้ามาที่ อบจ.อุบลราชธานี ให้มีการจัดสรรเครื่องสูบน้ำและท่อประปาเพื่อใช้ในการส่งน้ำให้เพิ่มมากขึ้น

“ประชาชนได้มีการยื่นคำร้องขอให้โครงการชลประทานระบบท่อลงไปในพื้นที่จำนวนมากทั้งจังหวัดมีการร้องขอเข้ามา 800 จุด แต่ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดสรรให้โครงการนี้ได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ที่มีการร้องขอมา ” (โกวิทย์ พิมพ์จันทร์, 2556: สัมภาษณ์)

3. ปัญหา อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี

3.1 พื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานีที่มีขนาดใหญ่มาก ก่อให้เกิดความหลากหลายของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มีผลทำให้ความต้องการของประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีต้องการโครงการที่ตอบสนองความต้องการที่ตรงตามพื้นที่ที่แตกต่างกัน อาทิเช่น โครงการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และปัญหาอุทกภัย เป็นต้น

3.2 อบจ.อุบลราชธานี มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดทำโครงการ เช่น โครงการชลประทานระบบท่อ แต่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีประชาชนในหลายพื้นที่ได้ร้องขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีนำโครงการลงไปทำอีกจำนวนมากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีไม่สามารถทำได้ครบทุกพื้นที่ เป็นต้น

“หากมองข้ามในเรื่องถนนทั้งจังหวัด ปัญหาของสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง หาก อบจ. อุบลราชธานีรับผิดชอบเองฝ่ายเดียวคงรับไม่ไหว เพราะต้องขับเคลื่อนในภาพรวมของจังหวัดด้วย ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน สิ่งที่ อบจ. อุบลราชธานีสามารถช่วยได้คือเครื่องสูบน้ำในภาวะน้ำท่วมและฤดูแล้ง ตามนโยบายแก้แล้ง แก้เจ็บ แก้จน ตอนนี้ อบจ. มีรถแบล็คโฮ 20 คันแต่ไม่เพียงพอ เพราะต้องให้ความช่วยเหลือ อบต. กว่า 200 แห่ง ช่วงไม่เพียงพอทุกฝ่ายจะคิดว่าทาง อบจ. มีงบประมาณมากมาย แต่ในความเป็นจริงไม่ใช่อย่างนั้น ” (นายยา โภคกุลกานนท์, 2556: สัมภาษณ์)

4. แนวทางแก้ไขปัญหา

จากปัญหาดังที่กล่าวมา จึงนำหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเป็นไปตามหลักการ ดังนี้

4.1 หลักการมีส่วนร่วม

4.1.1 ต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานภายในจังหวัดให้มีโอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เช่น การเลือกพื้นที่ในการให้โครงการลงไป การเลือกจัดสรรงบประมาณในจำนวนที่มากขึ้นแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ที่มีสภาพปัญหาที่แตกต่างกันหรือเป็นพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่

“อบจ.อุบลราชธานี ต้องการให้หน่วยงานของภาคจังหวัดทุกองค์กรลงมาบูรณาการด้วยกัน และถ้าเป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมแล้วจะมีหน่วยงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดรับผิดชอบเป็นหลักอยู่ ซึ่งจะประสานงานกับ อบจ. แต่ตอนนี้ทาง อบจ. เองต้องยอมรับว่าส่วนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมา ไม่เพียงพอต่อการจัดการ ส่วนของราชการจะให้คำแนะนำปรึกษา แต่ในส่วนของงบประมาณนั้น ภาครัฐสมควรจะเข้ามาอุดหนุนและตระหนักถึงความสำคัญมากกว่านี้” (นาคยา โมกุลกานนท์, 2556: สัมภาษณ์)

4.2 หลักความคุ้มค่า

4.2.1 อบจ.อุบลราชธานี ควรมีการบริหารจัดการระบบท่อลงไปในพื้นที่

4.2.2 ประชาชนที่ได้รับโครงการชลประทานระบบท่อควรใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและรักษาแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำการเกษตรให้สมบูรณ์ยั่งยืน

4.2.3 อบจ.อุบลราชธานี ต้องเพิ่มงบประมาณด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและต้องทำโครงการสิ่งแวดล้อมด้านอื่นๆ เพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดอุบลราชธานี

4.3. หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

4.3.1 อบจ.อุบลราชธานี ต้องมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน โดยมีการใช้โครงการชลประทานระบบท่อ และใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนที่ได้รับโครงการชลประทานอย่างต่อเนื่อง ดูแลรักษาอุปกรณ์ในการสูบน้ำ และการบริหารจัดการการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในพื้นที่ของตนเอง

“นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมให้มีการเพิ่มความความรู้ความสามารถด้านอื่นๆ เพิ่มเติมของบุคลากรในกองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้ให้บริการประชาชนได้อย่างเพียงพอและตรงต่อความต้องการของประชาชน” (สุรัชดา โชติพันธ์, 2556: สัมภาษณ์)

สรุปผล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ในการดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่ และมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมได้ทุกปัญหาของพื้นที่ทั้ง ปัญหากัญแล้ง ปัญหามลพิษต่างๆ แต่ด้วยการมีความเข้มแข็งทางการเมืองของฝ่ายบริหารที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงมาอย่างต่อเนื่องสองสมัย จึงทำให้มีการกำหนดทิศทางของนโยบาย แก่แล้ง แก่เจ็บ แก่จน ได้อย่างตรงความต้องการของประชาชน โดยได้มีการเน้นที่โครงการแก้ปัญหากัญแล้งซึ่งเป็นปัญหาที่ประชาชนต้องการได้รับการแก้ไข ทาง อบจ.อุบลราชธานี จึงได้กำหนดโครงการชลประทานระบบท่อ เพื่อช่วยในการทำการเกษตรของประชาชนในแต่ละพื้นที่ทั่วทั้งจังหวัด แต่เนื่องจากยังไม่สามารถทำได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั้งจังหวัดอุบลราชธานีได้ตามความต้องการของประชาชน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของ อบจ.อุบลราชธานี ได้แก่ พื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานีที่มีขนาดใหญ่ ก่อให้เกิดความหลากหลายของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มีผลทำให้ความต้องการของประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานี ต่างต้องการโครงการเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองที่แตกต่างกันไปตามพื้นที่ต่างๆ ภายในจังหวัดอุบลราชธานีได้ นอกจากนี้ อบจ.อุบลราชธานี ยังมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อ

การจัดทำโครงการ เช่น โครงการชลประทานระบบท่อ ที่มีประชาชนในหลายพื้นที่ได้เรียกร้องขอให้ อบจ. อุบลราชธานี นำโครงการลงไปทำในพื้นที่ต่างๆ อีกเป็นจำนวนมาก แต่ทาง อบจ.อุบลราชธานี ยังไม่สามารถทำได้ครบทุกพื้นที่ เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดให้มากขึ้นและองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีต้องเพิ่มงบประมาณด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและต้องทำโครงการสิ่งแวดล้อมด้านอื่นๆเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดอุบลราชธานี

เอกสารอ้างอิง

- เกษม จันทรแก้ว. (2545). **การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทวีคุณ สวรรค์ตรานนท์, สมหมาย ชินนาค, สิริพัฒน์ ลาภจิตร. (2552). "การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อสนับสนุนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ในเขตพื้นที่ 10." **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 เดือนสิงหาคม : 49-61.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ. (2546). **ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์ และ แก้วคำ ไกรสรพงษ์. (2544). **การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ประเวศ วะสี. (2547). **กระบวนการนโยบายสาธารณะ**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.
- ศศิพรรณ แสงอ่อน. (2551). "ปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ." **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ 1, ฉบับที่ 1 เดือนกันยายน: 58-67.
- ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร. (2552). "การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน." **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 เดือนสิงหาคม : 155-174.
- สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย. (2545). **การกระจายอำนาจการจัดการสิ่งแวดล้อม: การมีส่วนร่วมและการสร้างขีดความสามารถท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: เติ้นฟ้าการพิมพ์.
- สิริพัฒน์ ลาภจิตร . (2552). "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี." **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 เดือนสิงหาคม : 137-154.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. (2555). **เอกสารสรุปรายงานผลการติดตามและประเมินผลโครงการตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ประจำปี 2555**.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. (2556). **เอกสารแผน 3 ปี พ.ศ. 2556-2558 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี**.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. (2556). **เอกสารโครงการชลประทานระบบท่อขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี**.
- การสัมภาษณ์

โกวิทย์ พิมพ์จันทร์. (2556). ผู้อำนวยการกองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วน
จังหวัดอุบลราชธานี. สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม.

นิตยา โภคกุลกานนท์, รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. (2556). สัมภาษณ์,
26 กรกฎาคม.

ปรีชา หงส์ทอง. (2556). หัวหน้าฝ่ายพัฒนาแหล่งน้ำ กองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม.

ยุทธพล พันธุ์เพ็ง. (2556). รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. สัมภาษณ์, 26 กรกฎาคม.

สุรัชดา โชติพันธ์. (2556). นักวิชาการสิ่งแวดล้อม กองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. สัมภาษณ์, 30 กรกฎาคม.

อรนุช จินตะเวช. (2556). รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. สัมภาษณ์, 26 กรกฎาคม.